

PAUL DURCAN

Kövér Molly

Dajkaságba adtak Kövér Mollyhoz
a 744-es esztendőben
túl a kellsi szerzetesvár erdején,
hol a madáremberek csudás képregényük rótták,
a Kellsi Könyvet.
Molly harmincas lehetett, mikor hozzá kerültem
s tanítgatott művészetére a forró csókváltásnak:
minuszkulus csókoktól csók-majuszkulákig
ajakra, mellre, nyakra, vállra és ajakra
és nyelvre-göngyölésére a nyelvnek;
én tizennégy lehettem
s órákig kellett öt csókolnom nonstop
ölében ülve kezemmel
derekát öelve nyeldekelve őt
s combjairól faltam
zöld almáit fürtökben
s mellei közt a forró szőlő csokrait,
míg fülem tövétől lábujjam hegyéig
zsongott mindenem
és megláttam, hogy szeme mélyén mily feneketlen az üveg;
semmi az életben azután nem volt olyan ízes,
mint Kövér Molly csókjai;
ó, állat-spirálok,
összecsomózódó madarak;
édes, meleg, nedves csókjai voltak;
pucér fatálon vérnarancsok.
Egy crannóiban lakott egyedül,
melyhez víz alatti zegzugos folyosón keresztül vitt az út
és az emberek azt mondták – és ez nem fikció –
hogy csak hullarészegen lehet
kiegyezni Molly bejáratával;
így lődörögtem hát haza hullarészegen
s ölelő kacagásában elaludtam;
édes feszület, megfeszítve egymáson.

Ez fél évszázaddal ezelőtt volt
és most nyakunkon a vikingek –
rohadt bevándorlók –
s minden csupa vérszag;
de azért köszönet, Kövér Molly, e nagyszerű nevelésért:
mint minden nagyszerű nevelés, használhatatlan.

Káin és Ábel

A nevem Cain MacCarthy.
Királyi tanácsos vagyok, negyvenkilenc éves.
A Királyi Ügyvédi Kamara választmányi tagja.
A tárgyalótermen kívül nincs nálam szerényebb fickó.
A tárgyalóban az vagyok, ami: törzskönyvezett majom.

Amikor elkaphatok egy tanút a tanúk padjában,
egy szippantással felszippantom a zsigereit,
aztán újból kiköpöm őket,
feltekerve őket egyenként, szálánként
a tanúk padjának korlátjára.

Évi 700 000 font: ennyit keresek adólevonás előtt.
Nem tagadom, hogy jogukban áll megadóztatni engem,
de felháborít az adókulcs, amellyel
lehúzzák a bőrt is a magamfajta túlhajtott ügyvédről,
hogy eltartsanak olyan huligánokat, mint a fivérem.

A fivérem. Na igen.
Pap. Uram, segíts.
Ábel atya CSSp.
Aki nem értené: egy Szentlélek.
Élete nagyrészt Dél-Amerikában töltötte
s bár adta volna Isten, hogy ott maradjon.
Minden rendicsek volt, míg elvult a misszióin,

de minden alkalommal, ha kimenőre hazaröppent,
kitört a balhé. A feleségemnek más se kellett,
rögtön meghívta, hogy törje meg az Úr testét velünk
a hét minden második napján. Egyszerűen
nem tudott betelni vele. A frászt hozták rám,
ahogy osztották az észet a Társadalmi Igazságról, Liberációs Teológiáról,
pápai enciklikákról, Rerum Novarum, Quadragesimo Anno meg a többi
és – egyik kihagyhatatlan száma – arról, hogy a Nassau Streeten
kéregető,
guberáló tizenéves cigánylányok a porontyaikkal
a Szűzanya és a Gyermeke Jézus élő képmásai.
És, mintha mindez nem volna elég, a Költészetről.
A Költészet! Nézni, ahogy a nejem elnyílt szemekkel bámulja őt,
ahogy Oscar Wilde-ot vagy egy hasonszőrű alkoholista buzit idéz,
ettől majd kiokádtam a sült báránnyt is.

Azon az estén, amikor kollégámat, Mr. Wyse Powert kezdte kritizálni –
az egyik leghazafiasabb érzelmű ügyvédet a Kamarából –
elszakadt a cérnám. Bodron ragadtam
s a franciaajtón át kicibáltam a hátsó udvarba.
Jaj, ne! Jaj, ne! – nyögdécselt. De akkor
elborított már az indulat.
A legkisebb fiam baseballütője ott volt
a hobbiszoba párkányán, hát így történt.
Agyonvertem egy baseballütővel s miközben ütöttem,
az járt az eszemben, hogyan közöszlünk a nejemmel
legutóbbi nyaralásunkkor Floridában.
Van egy megosztott nyaralónk Orlandóban, Floridában.

Miközben gyepáltam,
erekcióm támadt
és mélységes nyugalmat éreztem,
mélységes alázatot.

Szeretett fivérem, sosem ismertelek
eddig a percig. Sosem tudtam,
hogy a feleségem iránti kéjvágynál mélyebben
ott van az irántad érzett mélységes gyűlöletem.
S bár őt csípőjének széles panorámájáért vettem el
s ami az ágybéli örömeiket illeti, csalódásra nem adott okot –
bármikor lerúgná a csillagokat

velem, ahogy lógok a mellein
foggal-körömmel, fél szóval, ha kérném –
sohasem éreztem ahhoz fogható gyönyört,
mint amikor kiírtottam a fivéremet.
Ahogy kegyelemért könyörögve kilehelte lelkét,
éreztem, hogy a jobb mellbimbóm
lila dicsfényben
felmered.
Bekapcsoltam a tévét és néztem fél óráig az Öböl-háborút.
Amikor a rendőrség megérkezett, azt mondtam, ő támadott meg.
Természetesen elhitték nekem.

Maradj a családban, kérlek, Clovis

Maradj a családban, kérlek, Clovis:
A homokszín függöny az első társalgóban
(Bár azt a társalgót nem használjuk)
Valahogy nem lenne ugyanaz
Nélküled; amikor megnősülsz,
Az ajándékokat a társalgóba tehetnénk –
Takarót, díszpárnát, kiskanalakat, késkészletet –
Mind a kandallópárkányra:
Egy minőségi késkészletnél, Clovis,
Nincs jobb és hasznosabb ajándék:
Ugyan – te és Olive és (ha lesznek) a gyerekek
Itt lakhatnátok mind velünk:
Csak kicsivel többet kell majd takarítani
És ne vágd a fejemhez, hogy álmodozom:
Én a valóságról beszélek, Clovis,
És még mindig nem kellene az első társalgót használnunk.
Csók Anya

A lévita és szeretője Gibeah-ban

Miután Paul Durcan otthagya a feleségét –
valójában a felesége hagyta ott, de sikkesebb úgy mondani,
hogy Durcan hagyta ott –
nem fogjátok elhinni: megjelent egy nap a villánk előtt
egy nővel, akit még sose láttunk.

A mi villánk, a dundalki Kerr-villa előtt!
Majd kiestem az ablakból, mikor megláttam, én, Mrs. Kerr!
Nem fogjátok elhinni: arra kért, megkért, igen,
hogy szállásoljam el egy éjszakára – a barátnőjével, persze,
azzal a kis vakarccsal, a lánya lehetne.
Mondtam neki, rendben, de külön hálószobába.
Emlékeztettem rá, hogy ez egy családi otthon.
Kellemetlen volt emlékeztetnem erre.

Az est hátralevő részében csendesen
gubbasztottak az ebédlőben, így
még a televíziót sem tudtam bekapcsolni,
következésképp elszalasztottam a Twin Peakset.

Ami nagyon felborzolta a kedélyemet,
az volt, hogy a nő a kandalló lépcsőjén ült
egy párnán, amit ő dobott le neki a kanapéról
s kezével átölelte az ő térdét,
ahogy ott ült a férjem foteljában,
mintha otthon lenne – annyit se kérdezett: szabad?

A nőn egy virító sárga ruha volt
s a drága kis kacsóival úgy ölelte az ő térdét, mintha párna volna;
arca oltárian ártatlan,
mintha a margarin nem olvadna el a szájában.
Azt kell mondanom, hogy tapintatlan volt
a mód, ahogy átkulcsolta a térdét.

Alighogy ásítózni kezdtem, mondanivalója támadt,
ami kitartott három óráig éjfél után,
arról, amit úgy nevezett: Peripeteia-elmélet –
zseb-szilvalekvár bölcsekedés annak a filozófiai jelentőségéről,

hogy „a balszerencse megfordításának a titka a nem-törődés”.
Végül felálltam s bejelentettem: Jóéjszakát, Peripeteia.
Berendeztem őket külön hálósobába.
A saját hálósobám ajtóját nyitva hagytam.

Öt óra körül aludtam el.
Mikor reggelihez akartam hívni Durcant,
a nő nyitott ajtót. Úgy felháborodtam,
hogy amikor kijöttek reggelizni,
zabkását tettem eléjük
s egy árva szót sem szóltam addig,
míg meg nem ették.
Akkor félrehívtam és adtam neki:

Na ide hallgass, Paul Durcan:
lehet, hogy költő vagy vagy lévita,
de engem így nem használsz ki.
Szedd magad s a – a – a barátnődet
a dundalki villámból.
Hogy vehet egy nő ilyen virító sárga ruhát magára –
ha legközelebb Dundalkban jársz,
az ajtómat messziről kerüld el!

Tudjátok, mit válaszolt erre? Hogy kölcsönvehetné-e
a Shell-atlaszomat és a csacsit?
Hogy szabaduljak tőlük, rábólintottam – én számár.
Kisüندörödött az ajtón dudorászva:
„Kölcsönvettük Kerr hátasszamarát,
hogy Dundalkba vaját vigyünk”¹.

És tudjátok, mit csinált? Lement ahhoz a paraszthoz
az utcánk végén – úgy hívják, Kavanagh –,
aki folyton lecsúszott térdzoknival ögyeleg a városban,
mert valamikor a manchesteri középiskolai bajnokság sztárja volt:
Kavanagh azzal a – azzal a nevetséges –
azzal – azzal a közönséges –
azzal – azzal az ordenáre
rézkoppantóval az ajtóján.

¹ Az angolban itt Patrick Kavanagh egy népszerű versének két sora szerepel: „We borrowed the loan
of Kerr's big ass // To go to Dundalk with butter.” (A ford.)

Börtönben az asszony, aki összetörte a televíziót

Hazajött, Szűzanyám, és összetörte a televíziót: én és a kölkök békésen néztük a Kojakot, mikor bevonult a nappaliba és kijelentette, hogy ha azonnal ki nem kapcsolom a televíziót, a csizmáját a képernyőbe vágja; nem kapcsoltam ki, így ő kapcsolta ki – pontosan emlékszem a pillanatra, mert Kojak, miután lelőtt egy némbert, akit pont úgy hívtak, mint a nejemet, rávigyorgott a hullára: Jó éjt, Máb királynő – s akkor lehúzta a csizmáját s belevágta a televízióba; át kellett a kölköket vigyem az anyámhoz, pont odaértünk, mielőtt a Kojaknak vége lett (anyám el nem mulasztaná a Kojakot); mikor hazamentem, a feleségem már beleürítette a szemétkukába azt, ami a televízióból maradt s azt mondta: Nem egy televízióhoz mentem férjhez, mért kell a kölkeimnek vagy bárki kölkének egy televízió legyen az anyja s az apja, jobban tennénk, ha lenn dumálnánk mind a pubban vagy biliárdoznánk a bárban; ezzel elvonult megint a pubba. O'Brádaigh ítéldbíró szerint azok a feleségek, akik a családi televíziónál jobban szeretik a biliárdozást a bárban, veszélyeztetik a családot, mely a társadalom alapegysége, aminthogy a televízió, mondhatni, a család alapegysége; és amikor – mint jelen esetben is – preferenciájuk erőszakos formát ölt, börtönben a helyük. A fellebbezést elutasították.

Mihálycsa Erika fordításai

Paul Durcan (Dublin, 1955) költő, a hetvenes évek őzepe óta az ír költészet fenegyereke, meghatározó egyénisége, az ír társadalom szatirikusa. Számos rangos irodalmi díj nyertese (1975: *Poetry Book Society The Berlin Wall Café*, 1990: *Whitbread Poetry ward Daddy, Daddy*). *Crazy About Women* (1991) c. kötetének verseit a dublini National Gallery of Ireland, *Give Me Your Hand* (1994) kötetét a londoni National Gallery festményei ihlették. Legújabb kötetei: *Cries of an Irish Caveman* (2001), *The Art of Life* (2004).